

Köyhyys koskee

► Sivu 8-9

Karkaako uni?
Henri Tuomilehto
tuntee ongelman

► Sivu 4

Reetta Meriläisen
tie syrjäseudulta
valtakunnanmediaan

► Sivu 16

Improsta
itsetuntoa
Alavalla

► Sivu 6

Puoli vuosisataa yhteistä **DIAKONIAA**

Helsingin ja Lahden jälkeen perustettiin Kuopioon yhteinen diakoniakeskus.

DIAKONIAKESKUS oli saanut 20-vuotisjuhlinsa mennessä hyvät tilat Koljonniemenkadulta ja kohtuullisesti työntekijöitäkin. Edessä vasemmalta diakoniajohtaja Heikki Eitakari, Martti Olsen, Pekka Asumaa ja Katri Kinnunen. Keskellä Stina Malinen, Jaana Makkonen, Kaija Törrönen ja Seija Syrjä. Takana Otto Savikkomaa, Elli Salo, Marja Koivisto sekä Irja Väisänen.

Kun diakoniajohtaja **Ilppo Lavi** asetettiin syyskuussa 1969 virkaansa ja Sorvarinkadulta, vanhan pappilan pihapiiristä saatiin pieni rakennus, oli Kuopion seurakuntien Diakoniakeskus perustettu.

Vastaavia seurakuntien erikoisalojen diakoniakeskuksia oli jo Helsingissä ja Lahdessa. Alkuvuosina keskityttiin alkoholi- ja huumeriippuvaisten auttamiseen Järvenpään sosiaalisairaalan antaman toimintamallin mukaisesti.

1970-luvulla Diakoniakeskuksessa oli diakoniajohtaja **Heikki Eitakari** lisäksi yksi kriminaali-, päihde- ja katulähetystyöseen erikoistunut diakoni sekä toimistos sihteeri. Sorvarinkadun talo oli niin pieni, että siellä pystyi kokoontumaan vain yksi pienryhmä kerrallaan.

Tällä hetkellä diakoniakeskuksessa on kolme diakonian erityistyöntekijää, joista yksi on erikoistunut kriminaali- ja mielenterveystyöhön, yksi päihde-, työttömyys- ja katulähetystyöhön ja yksi keskittyy kuulo-, näkö- ja kehitysvammaisiin.

Diakoniakin muuttuu

Vuoden 1972 kansanterveyslaki merkitsi seurakuntadiakonialle suurta muutosta:

AJANKOHTAISTA

Rippikoulu vähentää yksinäisyyttä

Vuonna 2019 rippikouluun osallistuneet nuoret antoivat rippikoululle arvonsa kiitettävän 9-, selviää Suomen ev.lut. kirkon kyselystä. Itsearviointikysely on osa vuoden 2017 rippikoulu-uudistusta. Kyselyyn vastasi 15 000 nuorta.

Nuoret ovat tyytyväisimpiä turvallisuuteen, viihtyvyyteen ja hyvään yhteishenkeen. Yli 90 prosenttia koki, että rippikoulussa saa olla oma itsensä.

”Ripariyhmä oli tosi hyvä. Kaikki tuli toimeen suurimmaksi osin, eikä kenenkään tarvinnut olla yksin. Pystyin sanomaan, mitä oikeasti ajattelin”, kertoo rippikoululainen **Olivia Jokiniemi**.

Kirkkohallituksen rippikoulutyön asiantuntija **Jari Pulkkinen** mukaan rippikouluun on viime vuosikymmenien aikana panostettu paljon. Työntekijöitä ja vapaaehtoisia on riittävästi, on järjestetty koulutusta sekä kehitetty rippikoulua niin paikallisesti kuin

valtakunnallisestikin. Erityisesti kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin on kiinnitetty huomiota.

”Rippikoululla on iso merkitys ystävyyssuhteiden kannalta”, Pulkkinen sanoo.

”Vaikka moni nuori kärsii yksinäisyydestä ja mielenterveysongelmista, rippikoulu tukee positiivisesti nuorten mielenterveyttä”, Pulkkinen jatkaa. Rippikoulu lisää yhteisöllisyyttä, jolla on suuri merkitys koetun yksinäisyyden vähentämisessä.

Löydä oma riparisi ja ilmoittaudu 30.9.–13.10.2018. Lisätietoja ja ilmoittautuminen kuopionseurakunnat.fi/rippikoulu

#SILMÄTRISTISSÄ

TUULA HYTTINEN

kotisairaanhoidon siirtyä seurakuntasisarilta terveyskeskuksiin.

Terveysasioissa ei enää käännä diakonian puoleen eikä diakoniakeskuksella ole enää vaate- ja huonekaluvarastoakaan. Varastosta tarvitsevat saivat vaatteita, astioita ja huonekaluja miltei 50 vuoden ajan. Toiminta loppui, kun vaatevaraston hoitaja jäi eläkkeelle eikä virkaa saanut enää täyttää.

”Vaate- ja huonekaluvarasto oli tärkeä avustumuoto. Vuosittain muun muassa kalustettiin yli 30 yksiotä vankilosta vapautuneille tai kiintiöpakolaisina tulleille”, sanoo diakoniajohtaja **Seppo Marjanen**.

Seppo Marjasen aloittaessa vuonna 2000 oli myös lamavuosina aloitettu ruokapankki tullut liian kalliina tiensä päähän.

Seurakunnat ja diakoniakeskus järjestivät 1990-luvun suurimman hädän vuosina yhteisruokailuakin, kunnes vuonna 1996 aloitettiin ruokapankki. Se toimi vuokratiloissa meijerillä. Sillä oli vapaaehtoisten lisäksi kaksi palkattua työntekijää, jotka kävivät ostamassa ruuat, pakkasivat ne ja huolehtivat jakelusta.

Ruoka-apua annetaan edelleenkin, mutta maksusitoumusten muodossa suoraan kauppoihin.

Ainakin yksi toimintamuoto on pitänyt pintansa miltei alusta lähtien: Diakoniakeskuksen pulla-

kirkko. Se on matalan kynnyksen hartaustilaisuus kirkkokahveineen kerran kuussa. Siihen osallistuu parhaimmillaan 40–50 henkeä.

Verkkojen verkko

Diakoniakeskus on verkottunut paitsi seurakuntien diakoniatyöntekijöiden kanssa myös yhteiskuntaan päin. Se on aikojen saatossa ollut aloitteentekijänä ja matkaansaattajana monille muille yhteiskunnan turvaverkoille, kuten Työterapiselle yhdistykselle tai ylivelkaantuneiden Nivel-yhdistykselle. Rikosuhripäivystyskin käynnistyi diakoniakeskuksen tuella.

Diakonia on kaikilla mittareilla mitattuna kirkon arvostetuin toimintamuoto. Se todistaa hyvyyden voiman.

”Jotkut tuovat meille lahjoituksia, koska ovat itsekin joskus saaneet apua.”

”Perusturvasta vastaavat sosiaalitoimisto ja Kela, mutta me olemme kaikista turvaverkoista putoavia varten. Yhteiskunnalla on sääntönsä, mutta meillä lisäksi armo”, tiivistää Marjanen.

KAIJA VUORIO

DIAKONIAKESKUKSEN 50-vuotispäiviä juhlittiin D-päivänä eli diakonian viran päivänä 2.9. muun muassa Kuopion torilla. Diakoniakeskuksen teltalla pistäytyivät myös eläköitynyt hallintojohtaja Timo Korhonen ja piispa emeritus Matti Sihvonen.

TUIJA HYTTINEN

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi

Jaksaa, jaksaa..

Kansainvälistä itsemurhien ehkäisyä vietettiin 10.9. Tänä vuonna teemana on nuoret. Mielen eli Suomen mielenterveys ry:n itsemurhien ehkäisykampanja #mitäkuuluu tuo esiin ”Selviytyneiden gallerian”, joka sisältää itsemurhayrityksistä selviytyneiden nuorten tarinoita.

Mieli ry:n tekemän kyselytutkimuksen mukaan moni suomalainen kärsii itsetuhoisista ajatuksista. Nuorista, 18–34-vuotiaista aikuisista joka kolmas kertoo harkinneensa itsemurhaa.

Kysy rohkeasti, mitä kuuluu

Kyselyyn osallistuneet kertoivat tarvitsevänsä itsetuhoisten ajatusten kanssa ymmärtävää ja kuuntelevaa apua. Sen lisäksi kaivattiin keinoja, joilla päästä elämässä eteenpäin.

Kuopion kaupungintalolla järjestettiin aihetta käsittelevä seminaari, johon olin saanut kutsun. Tein aikoinaan teologiseen tiedekuntaan pro gradun eli lopputyön aiheesta ”Itsemurha-ajatusten kohtaaminen Tuomasmessun sielunhoitotyössä”, joten aihe kiinnosti minua.

Seminaarin koskettavin osuus oli kokemuspöytäpuhe. Reipas nuori nainen kertoi oman elämäntarinansa. Hänen puhettaan kuunnellessa mieleeni nousi kysymys: ”Miten jonkun elämään voi mahtua noin paljon koettelemuksia ja miten hienosti hän on kaikesta selvinnyt.” On hienoa, että nykyään ihmiset uskalta- vat jakaa vaikeita kokemuksiaan. Vertaistuellla on valtava voima.

Kirkko järjestää tänäkin vuonna Valoa-kampanjan 19.10.–3.11. Viestinä on kertoa nuorille aikuisille, että toivoa on aina, tunnelin päässä on valoa. Tavoitteena on myös tehdä kirkon keskusteluavun palveluita tunnetuksi. #valoa #kirkkonkesteluapu

Ajatukseni viipyivät teeman ympärillä, kun satuin katsomaan ”Vain elämää” -ohjelman, jossa vietettiin **Antti Tuiskun** päivää. Yksi esitetyistä kappaleista jäi mieleeni.

”Jos nyt jaksan viel tän yhden mäen yli onks sen jälkeen uusi mäki onks sen jälkeen vielä mäki. Jaksaa, jaksaa...”

KUUKAUDEN VALINNAT

1

KASTETTAVALLE LAPSELLE riittää jatkossa yksi kummi, esittää kirkkohallitus kirkolliskokoukselle.

28

KUOPIOSSA KÄVELTIIN 20 naiselle ammatin ja Siilinjärvellä 8 naiselle Naisten Pankin tapahtumassa.

167 000

KIRKOLLA ON metsää 167 hehtaaria.

ILMASTONMUUTOKSEN aiheuttamat paniikkiratkaisut voivat johtaa hätiköityihin ratkaisuihin esimerkiksi metsänhoidossa. Kuopion ja Oulun hiippakuntien metsäseminaarissa Kolilla elokuussa todettiin, että jatkuva kasvatus ei riitä ainoaksi metsänhoitokeinoksi ja että seurakunnat voivat metsien vuoksi olla jo hiilineutraaleja. Työtä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi pitää tehdä erityisesti fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi.

KIRKON ELÄKERAHASTO arvioitiin vastuullisen sijoittamisen kansainväliseen kärkejoukkoon ensimmäisessä YK:n alaisessa Principle for Responsible Investment (PRI) listauksessa. Leaders' Groupiin pääsi mukaan 47 kansainvälistä sijoittajaa. PRI huomioi ulkoisten varainhoitajien valintaa ja seuranta.

DIAKONIA-LEHTI lopettaa, Diakonia+ jatkaa. Diakonia-lehden viimeinen numero ilmestyy joulukuussa 2019. Kirkkohallituksen Diakonia ja sielunhoito -yksikkö julkaisee jatkossa ilmaista verkkolehteä nimellä Diakonia+ (www.diakoniaplus.fi).

RUKOILEN

Rakas Taivaan Isä,
Auta meitä muistamaan
pienien asioiden tärkeys -
miten pienellä voimme ilahduttaa
ja miten pienellä voimme
pahoittaa toistemme mielet.
Rohkaiseva sana,
hyväksyvä katse tai
osaaottava kosketus ja
aito läsnäolo
voivat olla kantava voima
elämän arjessa läpi elämän.

UNSPLASH

HYVÄÄ YÖTÄ ja kauniita unia?

Haukotuttaa, ärsyttää ja muisti pätkii. Taas tuli nukuttua huonosti. Liian vähäisistä yöunista kärsii nykyään luvattoman moni.

Nukkuminen on kuin laittaisi rahaa pankkiin. Tuo ikiaikainen sanonta ei suinkaan ole mitään sanahelinää, vaan siinä piilee vinha perä. Riittävä uni on meille yhtä tärkeää kuin ravinto.

”Huono nukkuminen aiheuttaa monenlaisia ongelmia – niin psyykkiselle kuin fyysisellekin hyvinvoinnille. Unen merkitystä kuitenkin helposti vähätellään”, unilääkäri ja dosentti **Henri Tuomilehto** selvittää.

”Jokainen meistä nukkuu joskus huonosti, se on täysin normaalia. Jos uni on kuukausien ajan enemmän tai vähemmän hakesessa, siihen on syytä jo puuttua.”

Tuomilehdon mukaan erilaiset unihäiriöt ovat viime vuosien aikana lisääntyneet selkeästi. Niiden taustalta löytyy huonoja elintapoja, työelämän kuormittavuutta ja sitä, että siviilielämäänsikin ladataan liikaa tavoitteita.

Unettomuus sairastuttaa

Eri tyyppisiä unihäiriöitä on olemassa yli kahdeksankymmentä. Niistä yleisimpiä ovat herkkäunisuus, uniapnea, levottomat jalat sekä parasomniat eli muun muassa unissakävely ja -puhuminen.

”Karkeasti voidaan jaotella niin, että naisilla esiintyy jonkin verran enemmän herkkäunisuutta ja miehillä vastaavasti uniapneaa. Millekään tietylle ikäryhmälle unihäiriöt eivät ole keskittyneet, vaan niitä esiintyy kaiken ikäisillä.”

Tutkimukset tuottavat jatkuvasti uutta tietoa siitä, minkälaisia vaikutuksia huonolla nukkumisella on terveydelle.

”Pitkittyessään unihäiriöt altistavat esimerkiksi masennukselle, mutta niillä

on kytkös myös moniin somaattisiin sairauksiin. Uni vaikuttaa muun muassa aineenvaihduntaan ja sitä kautta esimerkiksi nälkähormonit menevät sekaisin, painonhallinta vaikeutuu, verenpaine nousee ja diabeteksen sekä sydän- ja verisuonitautien riski kasvaa”, Tuomilehto luettelee.

”Tutkimussarkaa unen tiimoilta riittää. Tällä hetkellä ollaan kiinnostuneita esimerkiksi unen merkityksestä aivojen toiminnalle.”

Paljonko on riittävästi?

Tuomilehto on yksi niistä harvoista suomalaisista lääkäreistä, jotka hoitavat unihäiriöpotilaita päätyönään. Hänellä onkin viimeisintä tietoa siitä, kuinka meillä nukutaan.

”Tiivistetysti voisi sanoa, että tällä hetkellä ihmiset nukkuvat vähemmän kuin koskaan.”

Mikä sitten on riittävä määrä unta? Tuomilehdon mukaan siihen ei voi antaa yksiselitteistä vastausta.

”Unen riittävyys on hyvin yksilöllinen käsite. Yhdet pärjäävät vähemmällä nukkumisella, kun taas toiset tarvitsevat pidemmän ajan.”

”Oman unentarpeensa voi selvittää kokeilemalla. Nukkuu ensin vaikka puoli tuntia enemmän ja katsoo, miten se vaikuttaa jaksamiseen. Aikaa voi asteittain pidentää kunnes saavutetaan sellainen taso, joka tuntuu itsestä hyvältä.”

Jos yöuni on jäänyt tavalla tai toisella heikoksi, moni meistä turvautuu päiväuniin.

”Parhaimmillaan päiväunet tuovat lisävirtaa – pahimmillaan ne taas ovat selviytymiskeino, jonka avulla ihminen yrittää sinnitellä eteenpäin.”

”Puolta tuntia pidempään en suosittelisi päivällä nukkumaan, etteivät yöunet mene sekaisin.”

Yömyssy ei auta

Nukkumiseen käytetty aika on vain yksi mittari tarkkailtaessa unen riittävyttä. Pitkää uni ei välttämättä virkistä, jos se on laadultaan pinnallista ja huonoa.

Yksi selkeästi unen laatua heikentävä tekijä on alkoholi. Toisin kuin monesti luullaan, yömyssy ei takaa makoisia unia.

”Alkoholi on maailman eniten käytetty unilääke. Valitettavasti se vie huononuiset pikemmin ojusta allikkoon kuin unten maille. Pieni määrä alkoholia kyllä rauhoittaa, mutta se myös kykenee läpäisemään veri-aivoesteeseen ja sitä kautta pilaamaan unen laadun.”

Jos iltahuikalla yritetään päästä uneen, aamulla vastavasti piristystä haetaan kahvia tankkaamalla.

”Nautittujen kahvikuppien määrä kertoo jotain ihmisen vireystilasta. Jos omaa jaksamistaan täytyy pitkin päivää buustata suurella määrällä kofeiinia, ei nukkuminen ehkä ole virkistänyt tarpeeksi.”

”Vastaanotollani eräs ihminen kertoi juovansa kahvia 8–9 mukillista päivässä. Hän kuulemma pitää niin kovasti sen mausta. Ei ihan kuulostanut uskottavalta tuo selitys.”

Tuomilehto kertoo, että kofeiini säilyy veressä kymmenen tuntia. Piristävän

vaikutuksensa takia se voi häiritä varsinkin herkkäunisten yöunia.

”Etenkään heidän ei pitäisi nauttia kahvia enää iltapäivän jälkeen.”

Häiriöt hyvin hoidettavissa

Unihäiriöistä kärsivien ei kuitenkaan ole syytä vaipua epätoivoon. Tuomilehdon mukaan häiriöt ovat hyvin hoidettavissa.

”Tietysti kaikkein parasta olisi, jos omilla elämäntavoillaan voisi ehkäistä jo ennalta häiriöiden syntymistä. Unta kannattaisi arvostaa ja nähdä vaivaa sen eteen. Kuitenkin jopa 80–90 prosenttia ihmisistä ei tee paremman unen turvaamiseksi yhtään mitään.”

Keinot kunnon yöuniin ovat varsin yksinkertaisia: liikunta, terveellinen ravinto ja säännöllinen ruokarytmi sekä iltojen rauhoittaminen liialliselta aktiiviteetiltä.

”Edelleen elää sitkeässä väite, ettei klo 18 jälkeen saisi enää syödä mitään.

Se on täyttä huuhaata, sillä nälkäisenä ei pidä mennä nukkumaan.”

”Petiin kannattaa myös vetäytyä heti, kun alkaa väsyttää eikä jäädä puuhastelemaan jotain tai selaamaan kännykkää.”

Jos unihäiriö on kuitenkin päässyt kehittymään, on syytä hakeutua lääkärin vastaanotolle.

”Potilasta haastatteleamalla selviää yleensä hyvin se, missä ongelma piilee. Ja kun ongelma on tunnistettu, siihen pääsääntöisesti löytyy tepsivä hoito.”

Unta kannattaisi arvostaa ja nähdä vaivaa sen eteen

MITÄ MIELESSÄ?

Reumaa sairastava tuntee jatkuvan kivun

Eeva-Liisa Tuomainen on reumansa kanssa pitkän linjan kokemusasiantuntija, nykykielillä kokemustoimija. Hän on kertonut kivuliaasta ja usein invalidisoivasta sairaudesta muille sairastuneille sopeutumisvalmennuskursseilla ja kouluttanut fysioterapeutteja, sosiaalityöntekijöitä, hoitajia ja lääkäreitä.

Jo lapsena sairastunut Eeva-Liisa nauraa helakasti ja puhuu paljon eikä jää neljän seinän sisään. Ajovälineenä on sähkömopo, jonka yliopistollinen sairaala on antanut sairauden apuvälineeksi.

”Reumaa sairastava tarvitsee paljon apuvälineitä purkien avaamisesta liikkumiseen. Tulehdukset runtelevat kehoa ja sairauteen liittyy usein muita sairauksia kuten osteoporoosia, joka minullakin on. Terveystietoon, muun muassa hampashoittoon ja lääkkeisiin menee todella paljon rahaa. Kelan tilastoissa reumalääkkeet ovat neljänneksi kalleimpia.”

Mihin reumaan sairastuneen kannattaa olla yhteydessä?

”Tietoa, tukea ja apua kannattaa etsiä aktiivisesti hoitavan lääkärin ja kipuklinikan lisäksi myös kokemusasiantuntijoilta, ravitsemusneuvojalta, fysioterapeutilta, sosiaalityöntekijältä ja psykologilta. Jokaisen nuoren reumaattikon on esimerkiksi tärkeää tietää, että tulehduskipulääkkeet voivat vaikuttaa hedelmällisyyteen ja aiheuttaa lapsettomuutta. Sitä ei yleisesti kerrota, ja minullekin se oli yllätys.

Vertaisryhmät sosiaalisessa mediassa voivat olla tarpeen, liveinä niitä ei juuri Kuopiossa ole. Paikallisen Reumayhdistyksen ja valtakunnallisen Reumaliiton kautta saa tarpeellista tietoa ajankohtaisista asioista.”

Lokakuussa vietetään reumaviikkoa. Mitä asioita siinä nostetaan esille?

”Valtakunnallisesti vietettävän viikon aiheena on mielen

hyvinvointi. Kipujen keskellä on tärkeää huolehtia mahdollisimman normaalista arjesta: ihmisuhteista, ilonaiheista, kodin ulkopuolelle lähtemisestä.

Itselleni tuo kahden lapseni ja ystävien lisäksi valtavasti iloa kolme lastenlastani, joiden kanssa on hyvä yhteys olemassa. Yhdessä laitamme ruokaa, ja usein nuorin heistä kurkistaakin uuniini: mitähän hyvää mummu on tällä kertaa meille laittanut!”

Kuopion Reumayhdistys järjestää teemapäivän OLKA-pisteellä maanantaina 7.10. KLO 10–14 OLKA-piste, KYS. Reumaviikkoa vietetään 6.-12.10.2019. Lääkäri Antti Puolitaipaleen suosittuja asiantuntijaluentoja voi katsoa Suomen Reumaliiton Youtube-tilillä. Reuma-aapinen löytyy www.reumaliitto.fi.

ULLA REMES

NIMELTÄ KUTSUTTU

Miko tulee kansainvälisestä nimitraditiosta

”Kaikille lapsille haluttiin selkeästi suomalaiselta kuulostava nimi, mutta ei kuitenkaan mitään perinteistä”, sanoo viisivuotiaan **Miko**-pojan äiti **Sonja Honkala**.

Niinpä nyt jo kouluikäinen esikoinen sai nimen **Jami** ja kuopus nimen **Venni**.

”Nimiin haluttiin myös jotakin raamatullista. Miko tulee Mikaelista, Jami sai toiseksi nimekseen Joosuan ja Venni Danielin.”

Mikon toinen nimi on Kaspiin ja se tulee **C. S. Lewisin** 1950-luvulla kirjoittamista Narnia-kirjoista. Narnian tarinoissa Kaspiin on sorrettujen puolella oleva, hyväntahtoinen prinssi, josta tulee myöhemmin kuningas.

Lasten nimien haluttiin myös muodostavan keskenään samanlaisen rytmikkään kuvion. Ensimmäiset nimet ovat ytimekkään kaksitavuisia ja toiset nimet

laulavan kolmitavuisia. Sukunimi saa kuviossa erityisen painon: Miko Kaspiin Honkala.

Lapset saivat persoonalliset nimet, eikä tuttavapiirissä ollut ketään samannimisiä. Kummankaan suvussa ei kulkenut mitään ikimuistoisia perintönimiä, joten kukaan ei pahoittanut mieltään.

Honkalan perheessä muistetaan nimipäiviä, mutta vain pienesti. Poikkeuksen tosin tekee Miko, jonka nimipäivä on 29.9. Kirkossa sitä seuraava sunnuntai on mikkelinpäivä, lasten ja enkeleiden juhlapäivä.

”Silloin on mukava mennä Mikon kunniaksi kirkkoon.”

Arkkienkeli Mikael mainitaan jo Vanhassa Testamentissa. Mikaelin päivää on kristillisessä kirkossa vietetty 400-luvulta lähtien. Niinpä nimi johdannaisineen on kansainvälisimpiä länsimaisia etunimiä.

KAIIJA VUORIO

Saksassa ja englannissa se on Michael monine lyhentyminen kuten Mick, Micky ja Mike, italiassa Michele, espanjassa Miguel, tanskassa Mikkel ja venäjässä Mihail. Suomessa Mikko, Mika, Mikael, Mikaela, Miika, Miikka, Miko ja Miska ovat virallisia kalenterinimiä.

KAIIJA VUORIO

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Tulliportinkatu 34, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit – EDUNVALVONTAVALTUUTUKSET ym. asiakirjat
ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen

p. 044 211 9876, sähköposti tuomainen.leila.m@gmail.com

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO.OY**

Ville Heikinheimo, Kristian Kakkonen, Anu Kolari,
Seppo Kolari, Katriina Manninen, Matti Reinikainen,
Ville-Veikko Sallinen

Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax
www.kolari-co.fi

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 017-261 3065, 040-505 6287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

HAUTAUSALAN AMMATTILAISET

**KUOPION HAUTAUSTOIMISTO NIIRANEN
& KOIVUMÄEN KARTANO**

Kuopion hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

TUULA HYTINEN

Vihainen vihreä SIMO IMPROAA

Mitä ihmettä Alavan kirkon kellarissa tapahtuu?

Ovesta kurkistaa ohikulkeva vapaaehtoinen sisään, kun sisältä kuuluu innostunutta, latautunutta puhetta. Pienelle nuorten aikuisten ryhmälle esittäytyvät Alavan seurakunnan nuorisotiloissa aivan oudot tyypit. Mukava, hidas *Liisa*, karvainen, lentävä *Kimmo*, musikaalinen, sihisevä *Aapeli*, vihainen, vihreä *Simo* ja suuri, sykhdyttävä *Sami* ovat roolihahmoja, joiden kuuluu esitellä itsensä saamiensa satunnaisten sanojen avulla.

Hetken päästä oven taakse menee pari ”tunneammattilaista”, joille keksitään tunnetilat ja tilanne, jossa vuoropuhelu tapahtuu. Lentokone matkalla Thaimaahan, raviradan katsomo tai opettajan ja vanhemman vanhempainvarti ideoidaan miljöiksi tällä kertaa. Tilanteet esitetään innostuneesti, pettyneesti, hilpeästi, jännittyneesti tai vaikkapa

tylsistyneesti ja heti sen jälkeen ylipositiivisesti. Ryhmä voi haastaa oven taakse menijät melkein mihin tahansa.

”Impron idea on juuri yllätyksellisyys, heittäytyminen uuteen ja ennakkoimattomaan turvallisuudessa ympäristössä: tehdään yhdessä harjoituksia, nauretaan niille ja mennään eteenpäin”, selittää ohjaaja **Tiia Volotinen**, joka ohjaa työkseen varhaisnuoria Alavan seurakunnassa ja vapaaehtoistyönä nuorten aikuisten improryhmää ja **Milla Hartikaisen** kanssa.

Toiminta alkaa olla vakiintunutta

”Tällaisia ryhmiä on koko maassa vain harvoissa seurakunnissa, koottua tietoa ei taida olla. Olemme myös sijoittuneet Kuopion impro-ryhmien joukossa hyvin, vaikka tarkoituksemme ei ole kilpailu vaan yksinkertaisesti vapauttava hauskanpito.”

Improssa on aineksia musiikista, tanssista, teatterista; se on vuorovaikutusta ja tunnetyöskentelyä yhtä aikaa. Harjoituksia yks-kaks-kolme-IMPROOOO edeltää aina kehon rento lämmittely.

Epämukavuusalueelle innolla

Mukana keskiviikkoillan kokoontumisessa on kaksi ensikertalaista, joista **Tiia Laukkanen** tuli sanojensa mukaan omalle epämukavuusalueelleen mukaan yksinkertaisesti siksi, että katsoi netistä, mitä Alavan kirkolla tänään tapahtuu. **Jani Laitinen** tuli juuri impron perässä:

”Impro oli yläkoulussa Minarisassa (Minna Cantin koulu) valinnainen aine. Se kiinnostaa minua”, kertoo Jani, joka tuli nuorten aikuisten ryhmään työpäivän jälkeen. Hän oli vaikuttunut illan hyvästä hengestä: kaikilla oli haus-

kaa, jokainen uskalsi heittäytyä. Alavan seurakunnan toiminta on Janille tuttua, hän on aiemmin käynyt nuorten lautapelikerhoissa.

Pasi Peippo on ennen Kuopioon muutoan toiminut 11 vuotta nuorisoteatterissa. Myös seurakuntataustaa löytyy. Puolitoista vuotta toimineeseen Alavan seurakunnan improryhmään hän tuli heti alussa, koska teatterin maailma on hänelle tuttua jo nuoruudesta. Se tuo mukavaa vaihtelua fysioterapiapointeihin.

”Myös seurakunnan arvot ovat vahvat, arvostan niitä ja ne ovat kohdallaan itsellenikin.”

”Impro auttaa pois jännittämisestä. Parasta on vapaus tehdä ja tuoda omia tunteita ja erilaisia puolia esiin, olla oma itsensä. Se vahvistaa luottamusta toisiin ihmisiin, mistä on hyötyä työssä ja muussa elämässä”, Pasi sanoo.

ULLA REMES

KOLUMNI

Toiseksi parasta mitä kirkko voi tarjota

Olen suuri kirkkokahvien ystävä. Pappina on tietysti helppo sanoa näin, kun palveluksen jälkeen astun valmiiseen pöytään, mutta samalla on, joka kerta, muistettava kiittää kaikkia niitä, jotka mahdollistavat rakkauden aterian, yhteisen aterian, agapen.

Kirkkomme perinteessä paastotaan ennen ehtoollista, joka käytännössä tarkoittaa sitä, ettei aamulla ennen jumalanpalvelusta nautita lainkaan aamiaista. Pilke silmäkulmassa voisi sanoa, että kirkkoon lähdetään suoraan sängystä. Meidän tulee ajatuksin ja teoin valmistautua ehtoolliseen. Toki lääkkeitä pitää ottaa.

Tältäkin osin kirkkokahveilla on suuri merkitys, siis niin, että paasto päättyy Herran Pyhään ehtoolliseen sekä maalliseen ateriaan.

Seurakuntalaisille on tärkeää jäädä liturgian jälkeen joko kirkkotilaan tai seurakuntasaliin nauttimaan kahvia, teetä ja pöydän antimia. Kahvi on tärkeä, mutta ilman seurustelua pelkkä kahvi ei maistu. Palveluksen jälkeen yhdessä olemisen on kuulumisien vaihtamista, mutta samalla papille hyvä tilaisuus kertoa seurakunnan ajankohtaisista asioista.

Kirkkomme kanoneissa, kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä ei löydy säädöksiä kirkkokahveista. Sotien jälkeen karja-

laisten ja ortodoksien asettuessa uusille kotiseuduille vain praasniekat eli tempelijuhlat olivat ainoita tilaisuuksia, joissa juotiin kirkkokahvit, muulloin palvelusten jälkeen lähdettiin suoraan kotiin.

Nykytapa on muotoutunut perinteeksi viimeisten vuosikymmenien varrella. Siitä on tullut jopa niin tärkeä traditio, että sitä kutsutaan leikkisästi seurustelun sakramentiksi.

Olen ymmärtänyt, että tältä osin kaikilla kirkkoilla on yksi yhteinen sakramentti.

ISÄ HARRI PEIPONEN

MIES, jonka Jumala pelasti leijonilta

Danielin kertomus muistuttaa siitä, että Jumalaan voi aina luottaa, näyttipä tilanne miten epätoivoiselta hyvänsä.

Vanhan testamentin *Danielin kirja* on täynnä dramatiikkaa, Babylonian ja Persian hovien juonitteluja ja unenomaisia näkyjä. Yksi tunnetuimmista *Danielin kirjan* kertomuksista on kuudennen luvun kuvaus siitä, kuinka Jumala pelastaa **Danielin** leijonien luolasta.

Juutalainen Daniel on kohonut korkeaan asemaan ja Persian kuninkaan suosikiksi. Kateelliset virkamiehet yrittävät saada hänet kiinni rötöksestä syötäkseen hänet pois virastaan, mutta rehellisestä Danielista ei löydy virheitä.

”Daniel on ihannehahmo, viisas ja kunnioitettava mies, joka luottaa Jumalaan ja noudattaa tarkasti hänen tahtoaan, kuvailee Kirkkohallituksen johtava asiantuntija, raamatuntutkimuksen dosentti **Kari Latvus**.

Kieroilijat keksivät juonen ja puhuvat kuninkaan pussiin. He saavat tämän määräämään, että se joka kolmenkymmenen päivän aikana rukoilee jotakuta muuta kuin kuningasta, heitetään leijonien luolaan.

Daniel jää kiinni israelilaisten Jumalan rukoilemisesta. Kuninkaan on surukseen heitettävä hänet leijonille, mutta Jumala varjelee viattoman Danielin vahingoittumattomana. Paha saa palkkansa, ja vihamiehet perheineen joutuvat leijonien ruuaksi.

Toivoa sorron alla

Danielin kirjan tapahtumat sijoittuvat 500–400-luvuille eKr., jolloin juutalaiset elivät pakko-siirtolaisuudessa Babyloniasa. Tieteellisen raamatuntutkimuksen mukaan tekstit ovat kuitenkin saaneet tuntemamme muodon vasta toisella vuosisadalla eKr.

”Oikeastaan on olemassa kaksi erilaista *Danielin kirjaa*: lyhyempi, osin hepreaksi, osin arameaksi kirjoitettu teksti, jonka pohjalta *Kirkkorakmatumme* on käännetty, ja runsaampi kreikankielinen versio.”

Kari Latvuksen mukaan arvioitu kirjoitusajankohta kertoo myös paljon *Danielin kirjan* viestistä. Tuolloin juutalaiset elivät Syyrian suurvallan sorron alla. Persialaiset kuninkaat olivat usein harjoittaneet myötämiehistä uskontopoliittikkaa, ja toive samanlaisesta kunnioituksesta paistaa Danielin kertomuksesta.

”Sortokaudella kuvataan kaukaisia muistoja siitä, että persialaiset kuninkaat olivat hyviä ja viisaita, vaikka heidän virkamiehensä saattoivat olla keljuja. Kertomuksissa Jumala pelastaa aina kansansa jäsenet, kuten Danielin leijonien luolasta.”

Varjeleeko Jumala aina?

Kari Latvuksen mukaan kertomuksen keskeinen viesti on se, että Jumala auttaa ja pelastaa

äärimmäisessä hädässä ja on kaiken yläpuolella.

”Maailma on muuttunut kertomuksen kirjoitusaikojen jälkeen. Kertomus antaa hyvin yksinkertaisen vastauksen, mutta maailma näyttyy paljon monimutkaisempaan. Myös Jumala tuntuu sen myötä paljon vaikeammin ymmärrettävältä.”

Ikivanhaa kertomusta voidaan lukea monin eri tavoin ja eri rooleista käsin. Tulkintaan antavat uusia sävyjä kulloinkin koettu historia ja se tilanne, jota eletään.

”Kertomus elää vähemmistön edustajille eri tavalla kuin vallankahvassa oleville ja enemmistöön kuuluville. Daniel kuuluu pieneen vähemmistöön, ja yrittää säilyttää uskonnollisen identiteettinsä ja asemansa vieraan kansan keskellä.”

Juutalaisessa tulkintaperinteessä perinteisen, Jumalan varjelusta korostavan tulkinnan rinnalla elää nykyään holokaustin nostama kysymys: entä jos Jumala ei aina varjelekaan aina viatonta?

”Tämä kysymys ei tosin ole uusi. Jo ajanlaskun taitteessa haettiin vastausta siihen, miksi Jumala ei aina auta. Danielin kirjassa välkähää toivo siitä, että oikeudenmukaisuus tapahtuu ylösnousemuksessa.”

ANU HEIKKINEN

Pitopalvelua

**Ilon ja surun keskellä
olemme palveluksessanne**

Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät ja lämpimät pitopöydät.
*pitopöytä sisältää tuoreet ruiskuoiset riisipiirakat ja perunarieskat ilman lisämaksua

Kotileivonnaiset tilauksesta, ilmainen kotiinkuljetus

Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henkilökunta jne.

Kotileipomo S Pitopalvelu PIIRAKKA & PULIKKA

Sari Tenhunen

p. 050 305 1737

piirakkapulikka@hotmail.com

**Asianajotoimisto
Kalevi Pitkanen Oy**

Puistokatu 6,

70110 KUOPIO

puh. 017 282 2211

faksi 017 232 3101

www.kalevipitkanen.com

aatsto@kalevipitkanen.com

KOTISIIVOUSPALVELUT
ammattitaitoa kotisi parhaaksi

talousasema.fi
0440-769 670

KOTITALOUS
VAH 50 %

YKS.SOS.PAL
TUOTTAJA

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset sekä
erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451

toimisto@kuopioninvalidit.fi

Testamentti on kaunis tapa auttaa

Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on suuri merkitys kehitysmaiden köyhimmille ihmisille. Lapset voivat päästä kouluun, nuoret saada ammattikoulutusta ja naiset keinoja hankkia toimeentulon.

Testamentin teko ei ole vaikeaa.

Tilaa maksuton testamenttioppaamme:

020 787 1201

asiakaspalvelu@kirkonulkomaanapu.fi

kirkonulkomaanapu.fi/testamentti

KUA Kirkon
Ulkomaanapu

TIEDÄN, mitä on olla köyhyä

Minna Raution tie kävi auttajasta avun pyytäjäksi. Hän haluaa antaa kasvot lapsiperheköyhyydelle.

Tyttäreni kysyy kaupassa: ”Äiti, milloin me voidaan ostaa taas hedelmiä?”

”Äiti, mää tarttis uuden hammasharjan, milloin oikein ostat sen?”

Käänän katseeni pois itkua nieleskellen ja kerään voimani syvään henkäisten.

Kuulen vastaavani ”Otetaan toisella kertaa” ja huomaan pettymyksen jälleen laskeutuvan pienille kasvoille.

Aivan liian pieni ihmisen alku painaa katseensa häpeissään maahan, aivan kuten aikuinen siinä vierellä. Minä, köyhä äiti.

Äiti, jonka elämässä ei pitänyt käydä näin. Ei pitänyt tulla avioeroa, sairautta, kipua, velkaa eikä pettymyksiä. Tulikin nuo kaikki moninkertaisesti.

Loppu kauppareissusta kuluu apean hiljaisuuden vallitessa. Kaiuttamista kuuluvat mainoslauseet tuntuvat lähinnä irvokailta köyhän korvaan. Siksi käyn yleensä yksin kaupassa, lasta suojellakseni.

Lapsiperheköyhyys tarvitsee kasvot

Lapsiperheköyhyys on terminä vilissyt eri medioissa koko vuoden erilaisissa yhteyksissä. Pelkoni kuitenkin on, että lapsiperheköyhyys jää muodottomaksi ja sielutomaksi käsitteeksi, joka on helpo jättää oman itsensä ulkopuolelle, asiaksi ”joka ei koske minua”.

Lapsiperheköyhyys voi jäädä myös termiksi, jota käytämällä voi viestittää ympäristölle olevansa ajan hermolla – ”tiedän ajankohtaiset agendat” – kuitenkin niin että pitää epämuksuvan aiheen turvallisen välimatkan päässä itsestään.

Tähän haluan vaikuttaa antamalla köyhyydelle kasvot.

Olen elänyt viime vuodet reilusti köyhyysrajan alapuolella, yksinhuoltajana, reuman runtelemana ja vailla turva-verkkoja.

Minä, koulutukseltani diakoni, eli auttamisen ammattilainen itsekin. Tiedän, mitä köyhyys käytännössä on.

Olen seissyt sateessa hakemassa kaupan ylijäämäruokaa, iloitsemassa muutoin roskiin menevästä ruuasta.

Olen käynyt seurakuntamme diakoniatyöntekijän vastaanotolla eräitäkin kertoja ruokalahjakorttia anelemassa. Minä, joka itsekin olen työkseni noita kortteja jakanut.

Maailma näyttäytyykin erilaisena, kun sitä katsoo pöydän toiselta puolelta.

Köyhällä ei ole varaa viettää juhlapyyhiä

Lapsiperheköyhyys on sitä, että lapsi joutuu jäämään koulun hiihtopäivänä pois koulusta, koska ei ole suksia eikä varaa hankkia niitä.

Se on sitä, että vaatteet ovat poikkeuksetta aina käytettyjä.

Köyhyys on sitä, että ei ole varaa mennä uimaan tai torille syömään jäätelöä. Se on sitä, että polkupyörä on jonkun muun vanha resu.

Tai sitä, että mieltii, miten pestä pyykkiä niin että pyykinpesuaine riittää mahdollisimman pitkään.

Joulut ja juhlapyhät ovat meille vaikeita. Sitä haluaisi opettaa perinteitä lapselle: suklaamunia, jouluruokia, munkkeja, simaa... Muuten kaapista löytyy munkkitarvikkeet vappuna mutta munkkirasvaan ei ole rahaa.

Joskus on jäänyt jokin leivontasuunnitelma kiinni siirapista ja leivontarasvasta. Ei ole ollut varaa ostaa.

Jouluna köyhyyden tuska konkretisoituu siihen, että olet toisten hyväntahtoisuuden armoilla.

Joulusi riippuu siitä, miten toiset löysäävät kukkaronnyörejään.

Meille toissajoulun teki se, että saimme Hope ry:n kautta limsaa. Jouluavun kautta saimme hedelmiä ja kalaa. Ne ovat meille luksusta. Lapseni joululahjatoive oli, että ”kunhan kukaan ei olisi pahalla päällä”.

Köyhyys saa häpeämään ja epäilemään

Köyhyydessä eläminen on opettanut minulle nöyryyttä ja paljon elämästä. Se

on saanut katseeni painumaan maahan satoja kertoja sekä häpeämään itseäni ja elämääni. Epäilemään omaa ihmisarvoani.

Jossakin vaiheessa olin jaksamiseni äärirajoilla.

Äärirajat olivat aivan jossain muualta kuin missä ajattelin niiden olevan. Jaksoin paljon enemmän kuin olin kuvitellut.

Mutta jossain vaiheessa vahvinkin murtuu.

Tunsin olevani se kuuluisa ruoko, jota ei muserreta. Minut muserrettiin.

Jumalan piti olla hyvä ja pitää huolta omistaan, olen uskaltanut tätä epäillä. Jobin kirjan tuskanhuudot ovat tuntuneet hyvin omilta tuskan repiessä lihaa irti luista. Epäonnistumisen hetkillä kirosin syntymäniäkin.

Kaikesta – ja omista vahvoista epäilyistäni – huolimatta Jumalan armo ja hyvyys kuuluivat sittenkin myös minulle. Hänellä oli valta kääntää elämäni suunta.

Asiat, joita olen tähän asti hävennyt, ovatkin kääntyneet vahvuuksiksi. Myös terveyteni on kohentunut ja rukouksen työhön paluun puolesta.

Olen saanut valmistua kokemustoimijaksi ja olen päässyt mukaan Invalidiliiton vaikuttajaverkostoon, olemaan heikompien puolella ja tuomaan esiin niiden ääntä, jotka eivät enää jaksa huutaa.

Olen saanut lupausten mukaisesti tulevaisuuden ja toivon. Sydämeni täyttääkin kiitollisuus katkeruuden sijaan.

Alussa kuvaamani kauppareissun budjetti oli 5 euroa. Sain sillä ostettua makkaraa ja makaronia, maitoa, pari jogurttia ja leipää. Leivän päälle ei ole muuta kuin margariinia. Ei leivänpäällystä enää osaa kaivatakaan, kun on tottunut olemaan ilman.

Lapsilisän maksupäivään on vielä kolme viikkoa. Silloin ostan uuden hammasharjan ja muutaman kiivin tytölteni.

Hengitän hetken kevyemmin.

Minna Rautio jakaa arkitietoa lapsiperheköyhyydestä.

Kirjoittaja on Invalidiliiton kokemustoimija ja haaveilee blogista ja vinttikamarista, jossa voisi kuunnella sateen ropinaa peltikattoon.

Arjen kokemus, ei tilastotieto

Kokemustoimija pitää omaan kokemustietoonsa pohjaavia puheenvuoroja, osallistuu muulla tavoin ammatilaisten koulutukseen tai toimii erilaisissa työryhmissä potilasedustajana.

Kokemustieto antaa tieteellisen tiedon rinnalle näkökulman esimerkiksi sairastuneen tai vammaisen arkeen.

Kokemustoimijat voivat jakaa asiansäkökemuksia muun muassa hoito- tai palveluketjujen kehittämistyössä, uuden toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä ja henkilökunnan koulutuksessa sekä uusien työntekijöiden perehdytyksessä.

MINNA RAUTIO

SINI-MARJA KUUSIPALO

PIENI KERHOTILA on lapsille tärkeä paikka, josta löytyy paljon mieleistä tekemistä. Kerhon synnyttämä ilo tarttuu lapsista myös perheisiin ja vapaaehtoiisiin.

Pienten parhaaksi **VASTAANOTTOKESKUKSESSA**

Ovesta kirmaa iloa lapsi kerrallaan. Moikkaukset, käsienpesu ja omaan tauluun tarra, sitten kiireesti lelujen luo. Pian neljä pikku huonetta on elämää täynnä.

Yksi leikkii eläimillä ja toinen supersankareilla, kolmas harjaa lattiaa, neljäs lykkii rattaita. Ollaan piilosilla, etsitään ja löydetään. Värityspöydän ääressä koko ryhmä keskittyy ja hiljenee. Ollaan lastenkerhossa Tarinan vastaanottokeskuksessa.

Perheenisän **Zafarin** mielestä kerho on koko perheelle tärkeä. Hänen perheensä on asunut Suomessa neljä vuotta, joista kolme Siilinjärven Tarinassa. Nyt yksi lapsista käy kerhossa ja kaksi vanhinta on jo kasvanut kerhosta kouluun.

”Lapset tykkäävät kerhosta. Kun lapsi on iloinen, myös isä on iloinen ja äiti on iloinen”, Zafar sanoo.

”Kerho on tosi hyvä. Se on vain liian lyhyen aikaa”, kertoo kolmen lapsen yksinhuoltajaäiti **Sima**.

Ystävyyden kehdossa asuu ilo

Kerhotila on vanhan sairaalarakennuksen neljännessä kerroksessa, pari kerrosta perheasuntojen yläpuolella. Tilaa on pienen kaksion verran, 30–40 neliötä. Vastaanottokeskuksen arjessa se on keidas, joka edustaa yhteyttä ja iloa, turvaakin.

”Kun lapselleni tuli pelokas olo, hän silitti kättäni ja sanoi: ”Äiti, mennään neljanteen kerrokseen Päivin luo””, Sima kertoo.

Päivi Asikainen koordinoi kerhon toimintaa. Kerhoa ohjaavat vapaaehtoiset, pari kolme aikuista kerrallaan. Vapaaehtoisia on kymmenkunta, ja Tarinaan he ovat löytäneet muun muassa järjestöjen ja seurakuntien kautta. Kerho-ohjaajina käy säännöllisesti myös muutama työntekijä luterilaisesta seurakunnasta.

”Vastaanottokeskuksen järjestäytymisen alussa kirkon työntekijät ohjasi-

vat kerhoa puolisen vuotta. Välillä kerho oli tauolla, nyt kaksi ja puoli vuotta se on toiminut joka arkipäivä”, Asikainen kertoo.

”Kerhon tarve on huutava. Tarinassa on asunut paljon leikki-ikäisiä ja paljon on syntynyt uusia. Kun lapsi voi olla 1,5 tuntia kerhossa, vanhemmat pystyvät osallistumaan kielitunnille tai palvelutyöhön, mitä vastaanottorahan saaminen edellyttää. Joskus vanhempi tarvitsee myös aikaa asiointiin tai leppämiseen.”

Vastaanottokeskuksessa asuu eritaustaisia turvapaikanhakijoita, kuten afgaaneja, kurdeja, irakilaisia, syyrialaisia,

KERHON OHJAAJA Maija Eskelinen nauttii kohtaamisista lasten kanssa. Erityisesti koskettaa luottamuksen syntyminen.

”**HOIVA, LEIKKI** ja turvallinen aikuinen”, kerhon koordinaattori Päivi Asikainen kiteyttää kerhon ytimen.

jemeniläisiä ja nigerialaisia, eikä kulttuurisilta törmäyksiltä välttyä.

”Tämä kerho on ystävyyden kehto. Täällä ei puhuta pahaa eikä kiusata ketään”, Asikainen korostaa.

Sen sijaan kerhossa toteutuvat hoiva, leikki ja turvallinen syli. Kohtaamisissa kehittyvät suomen ja ryhmätoiminnan taidot. Sisällöltään kerho on humanitaarinen ja uskontovapaa.

Vapaaehtoiset ovat ihme

”Tämä kerho on kyllä Jumalan ihme, sillä alusta alkaen vapaaehtoisia on riittänyt ja toiminta voi jatkua”, Päivi Asikainen iloitsee.

Vapaaehtoisia on Siilinjärveltä ja Kuopiosta. Lähes kaikilla on myös jokin perhe ystävänä, jolloin arkea jaetaan kerhon ulkopuolellakin.

”Jäin vastaanottokeskuksen perustamisen aikoihin eläkkeelle ja etsin sisältöä arkeeni”, kerho-ohjaaja **Marjatta Karvonen** kertoo. Oma paikka löytyi luontevasti lastenkerhosta, johon tekijöitä tarvittiin akuutisti.

Karvosen työparille **Maija Eskeliselä** vapaaehtoistehtävä puolestaan löytyi uudelle paikkakunnalle muuton yhteydessä. Molemmat ovat toimineet vapaaehtoisina Tarinassa myös eri tehtävissä keskuksen alusta alkaen. Toiminta lasten kanssa tuo iloa. Luottamus ja yhteys ovat voittaneet arkuuden ja pelokkuuden.

”Se on vahvin viesti, kun lapsi ottaa kädestä ja tulee syliin”, Eskelinen sanoo.

”Kerhossa eletään hetkessä, mutta kyllä lasten tulevaisuus puhuttelee. Jos perhe saa oleskeluluvan, ero on iloinen mutta hakea”, Karvonen toteaa.

Vastaanottokeskus on panostanut perheiden tukemiseen, ja henkilökunnassa perhetyöntekijä ja perheohjaaja työskentelevät aktiivisesti perheiden hyväksi. Kerhonohtajaajat ja työntekijät kannustavat perheitä mukaan paikkakunnan perhe-toimintaan kuten uudelle Perheentalolle. Yhdessä opetellaan paikallisia tapoja elää perheenä. Esimerkiksi omien lasten kanssa ulkoilu on monelle asukkaalle uusi ilmiö, siksi kerholaiset ulkoilevat keskuksen ympäristössä mahdollisimman usein. Koko perhettä mutta etenkin isä kannustetaan leikkimään omien lasten kanssa ulkonakin.

”Meillä on vapaaehtoisina myös miehiä, jotka voivat antaa mallia miehistä, jotka leikkivät lasten kanssa”, Päivi Asikainen kertoo.

Ajan oloon kerhon luonne on muuttunut: toiminnan alussa kerholaiset olivat pakomatkan kokeneita lapsia, nykyiset kerholaiset ovat syntyneet ja kasvaneet Suomessa.

”Ennen perheiden traumat näkyivät kerhossa, nyt kerho on huomattavasti rauhoittunut. Vaikka tilapäisyys ja toivotomuus edelleen painavat vanhempia, heitä kannattelee laaja perheitä tukeva verkosto, ja sen tuoma tasapainoisuus välittyy lapsista.”

SINI-MARJA KUUSIPALO

- ✚ Tarinan vastaanottokeskuksessa asuu tällä hetkellä 140 turvapaikanhakijaa, ja väkiluku on nyt alimmillaan. Toiminta alkoi syksyllä 2015.
- ✚ Asukkaista noin puolet on perheitä, alaikäisiä on noin 40. Lastenkerhon kirjoilla on 15 lasta. Kukin lapsi saa käydä kerhossa vähintään kahdesti viikossa. Perheiden erilaisien tilanteitten vuoksi kerhopäiviä voi olla useampikin.
- ✚ Vastaanottokeskusta ylläpitää Setlementti Puijola. Siilinjärvelä maahanmuuttotyötä kehittää kunnan ja Tarinan vastaanottokeskuksen yhteistyönä ja 3. sektorilla mm. Silta-työryhmässä.

TUIJA HYTTINEN

Saatettuna kirkkoon

NUORIA työntämässä ikäihmisiä pyörätuoleilla kirkkoon. Syksyn lehtien keskellä epätavanomaisen näky ilahdutti sunnuntiaamun kävelijöitä Alavan kirkon liepeillä.

Syyskuun puolivälissä vietettiin lähimmäisen kirkkopyhää.

Alavan seurakunnassa on tapana, että vapaaehtoiset saattavat silloin lähipalvelutaloilta kirkkoon haluvia vanhuksia kirkkoon.

”Olemme saaneet aina myös nuoria mukaan vapaaehtoisiksi”, kertoo Alavan seurakunnan diakoni **Kati Ukkonen**. Tänä sunnuntaina

vanhuksia haettiin kirkkoon Esperin hoivakoti Alavasta.

Matti Martikainen saattoi **Anja Miettistä** (edessä oik.) yhteiseen messuun. Mukana olivat myös seurakunnan nuortenilloissa käyvät **Anna Ritanen**, **Emmi Pirinen**, **Tuija Karppinen** ja **Olli Litmanen**.

Arpia nahassa ja nahan sisässä

ISÄ oli käsistään kätevä puuseppä, ja se näkyy myös minun käsissäni. Kun tuvassa oli usein höyläpenkki ja työkaluja, niitä oli päästävä kokeilemaan heti, kun puukko nyrkissä pysyi. Ensimmäinen muisto noilta ajoilta on vasemman käden peukalossa.

Olin noin nelivuotias, kun toinen Antti-kummeistani oli pysähtynyt heinäntekomatallaan kylään. Pienen pojan piti näyttää hänelle, miten hänestäkin oli jo miesten töihin. Otin höyläpenkiltä puukon ja lattialta puukapulan, istahdin ukkini aikanaan isosta pyöreästä puusta veistämälle suutarintuolille ja kävin toimeen. Näetkös!

Kummi-Anttia silmiin katsoen vuolaasin rehvakkaasti laudanpalasesta ensimmäisen lastun, mutta samalla lensi myös veri, kun lastun ohessa olin vetäissyt puukolla myös toisen käden peukaloon koko sormen mittaisen haavan. Äidin oli ryhdyttävä kiireesti sitomaan haavaa umpeen, ja alkusäikähdyksen jälkeen tuli pikku puuseppälle myös pitkät itkut.

Ja kun katson samaa vasemman käden peukaloa tänään, näen siinä myös toisen ison arven – nyt sen sisäpuolelta.

Kotona oli soitettu viulua ja mandoliinia, mutta me lapset olimme ne särkeneet leikeissä. Murrosiän lähestyessä tuli vahva halu saada joku soittopeli, ja ainoaksi keinoksi saada se jäi ryhtyä tekemään itse.

Isän mandoliinista oli säilynyt tallella kaula. Siitä oli hyvä aloittaa, ei tarvinnut kuin uuden kopan. Syyspimeässä liiterissä saha-

sin pokasahalla paksusta lankusta maniskan pohjalautaa, kun saha pomppasi puusta ja puraisi peukaloon. Veri lensi, ja haavaa sidottaessa kävi ilmi, että saha oli uponnut luuta myöten. Hyvä ettei mennyt koko peukalo poikki!

No, sekin haava parani ja työ jatkui. Muutaman kuukauden päästä minulla oli myös soittopeli, jolla saattoi ryhtyä etsimään puusta mielisävelmiään – Emma-valssin jälkeen vaikkapa vanhan Dallapén alkuaikojen ikivihreitä Arkisia haavoja.

Anna arpisten haavojen olla, niitä rikki et repiä saa. Vasemman käden kaikki haavat ovat parantuneet, mutta erikoisesti nahkan arvet kasvavat kantajansa mukana. Nelivuotiaana tullut puukkoarpi oli aluksi ehkä pari-kolme senttinen, nyt aikuialla mittaa on jo enemmän kuin tuplaten.

Jos ulkoisista haavoista jää vain tuskattomia arpia, niin miten on niitten sisäisten arpien laita, joita niitakin väistämättä jokaiselle elämänsä aikana tulee ja jo heti pienestä pitäen?

En tiedä muista, mutta ainakin itsestäni tuntuu, että vaikka nuo sisäiset arvet eivät ole silmien edessä, eroon niistä ei tahdo päästä eroon ikipäivänä. Ihan mitätönkin pettymys tietyllä hetkellä saattaa jättää paksun nahkan sisään kivun tunteen, joka ei katoa millään asperiinilla, kuten olen havainnut muutamasta koulumuistosta yli kuuden vuosikymmenen takaa.

Oppikoulun kolmannella luokalla meille annettiin lupa ensimmäiseen illanviettoon, konventtiin,

joissa tyttöjen ja poikien sallittiin harrastaa käsi kädessä piirileikkiä. Minulla oli siihen aikaan ruskeat ”läskipohjakengät”, joista oikean puolen jalan kengästä pääsi onnettomasti pääsi pohja irti iltapäivällä. Pikkunauloilla yritin epätoivoisesti saada kenkää korjatuksi, mutta tulos oli mikä oli. Piiriä pyörittäessä pohja irtosi väistämättä, ja vaikka miten yritti, vieressä marssinut tyttö huomasi tietenkin tapahtuneen: ”Hei, sinun kenkäs irvistää?”

Siihen loppui se ihana ilta ja idylli. Sinällään pieni ja mitätön tapaus niin yhdelle ihmiselle kuin koko ihmiskunnallekin, mutta pahoin pelkään, ettei löydy Omoa, jolla tuon häpeän hetken mustat muistot valkaisisi.

Toinen asia: jos tällainen pikku sattumus jättää näin syvät jäljet, niin millaiset orkoset jää sieluun todellisista pettymyksistä?

SEPPO KONONEN

Neljä kirkkoherraa tyrmistyi Priden tukemisesta:
"Kirkkohallituksen johtoryhmä käveli Raamatun
sanan yli"

Onko naisen toimittama ehtoollinen epäpätevä?

**Seurakunnan kieltäytyminen tilavuokrasta
voi olla syrjintää**

"En halua olla uhmakas, mutta..." –
Kansanedustaja Päivi Räsänen Pridea koskevasta
Twitter-viestistä esituskinta

KUVITUS TUIJA HYTTINEN

OLLAANKO KIRKOSSA aina eri mieltä?

Kirkko ei ole niin riitainen yhteisö kuin uutisten perusteella voisi luulla.

Jos kirkon elämää seuraa uutisten kautta, se näyttää kovin riitaiselta yhteisöltä. Törmäyksiä siellä ja täällä. Nahistelua uskonnäkemyksistä. Herätysliikkeet kritisoivat äitikirkoa. Jännitteitä merkittävien virkojen täytöissä. Kädenvääntöä parisuhdelaista ja naisten pappeudesta.

Paikalliset rähinätkin rävähtävät välillä koko valtakunnan tietoisuuteen. Kohu saadaan aikaseksi kirkon remontista, gospelkonsertista, taidehankinnasta tai vaikka henkilövalinnasta.

Missä kaksi tai kolme on koolla Jeesuksen nimessä, siellä riidellään. Vai onko näin? Tekeekö tämä kuvaus oikeutta kirkolle? Voisiko riidalta näyttävät ilmiöt tulkita toisella tavalla?

Uutisvirran valikointi vääristää

Kirkon julkisuuskuvaan pätee vanhaviisaus. Huonot uutiset kuuluvat kauimmaksi. Siksi pelkästään uutisvirtaa seuraamalla kirkon menosta saa vinoutuneen kuvan. Vika ei ole toimittajissa, vaan uutismaailman luonteessa.

Arkisen kivassa seurakuntaelämässä ei ole mitään raportoitavaa. Sen sijaan törmäykset ja epäkohdat kiinnostavat. Uutisia tehdään yllättävistä ja poikkeuksellisista tapahtumista. Mieluummin esitellään konflikti kuin sen raukeaminen.

Sosiaalinen media vielä synkentää kuvaa. Monet jakavat hanakasti pöyryttäviä uutisia ja blogeja, joita vielä höystetään omalla taivastelulla. Tämä vaikuttaa väkisininkin sähköiseen levitykseen perustuvaan viestintään. Lukijoiden täytyy jakaa juttu, muuten sitä ei huomata. Niinpä otsikot jyrkistyvät klikkauskoukuiksi, vaikka itse teksti kuvaisikin asioita maltillisen tasapainoisesti.

Oma lukunsa ovat vapaat ja maksetut bloggaajat. Maallisten julkaisualustojen eräät suuret nimet ampuvat joka suuntaan, joten kirkkokin saa osansa muuttaman kerran vuodessa. Kristinuskon parjaaminen on helppoa. Asiat valikoidaan sopivasti, tulkitaan nurinniskoin ja väritetään purevanhauskalla retoriikalla – ja klikkausmittari naksuttaa. Välillä joku kirkollinen kommentaattorikin lipsahtaa samaan.

Jos siis muodostaa kuvansa kirkosta sen perusteella, mitä uutisia sattuu itse bongamaan, joutuu väkisininkin perspektiiviharhaan. Moninkertaisesti valikoitu todellisuus on vääristynyttä todellisuutta.

Tiukka keskustelu kertoo elämästä

Silti on totta, että kirkossa ollaan eri mieltä monista asioista ja kitkasta syntyy kipinää. Mutta miksi tulkita sitä riidaksi? Rakkauttahan se on. Rakkautta asiaan. Kun jokin on tärkeää, siitä pidetään kiinni ja sitä puolustetaan.

Jos näin suuressa yhteisössä vallitsisi liikuttava yksimielisyys kaikesta, olisi syytä huolestua. Vallan olisi saanut pelko, laiskuus tai epäuskonsekainen välinpitämättömyys. Kädenvääntö strategioista ja näkemyksistä on elämän merkki.

Uuden testamentin professori **Heikki Räisänen** nosti 70 -luvulta alkaen pintaan ankaran keskustelun raamattunäkemyksestä. Agendalle nousivat muun muassa ihmeet, neitseestäsyntyminen ja ylösnousemus. Tämä vääntö on pitkälti hiipunut. Historiallinen raamatuntutkimus ei enää aiheuta juurikaan päänvaivaa kirkossa.

Naisten pappeudesta debatoitiin erityisesti 80 -luvulla, jolloin kirkko avasi pappisviran naisille. Uusin valtakunnantaistelu käydään parisuhdelaista

ja sen vaikutuksesta kirkon opetukseen ja käytäntöihin, joskin sen kohdalla on jo havaittavissa jonkinlaista taisteluväsymystä.

Myös eräät pienemmän mittaluokan teemat ovat jakaneet mielipiteitä, kuten luterilainen karismaattisuus, evankelointi, ehtoolliskäytännöt, Luther-säätiö ja naispappeuden vastustajien mahdollisuudet käyttää kirkon tiloja.

Erilaisten kantojen yhteentörmäyksistä on ollut paljon hyötyä kirkolle. On tajuttu, että moni asia voidaan perustellusti nähdä eri tavalla. Luvallisten uskonnäkemyksien ja käytäntöjen vaihteluväli on nyt suurempi kuin joskus aikaisemmin.

Suuressa porukassa sattuu ja tapahtuu

Mitä enemmän, sitä enemmän. Tämäkin selittää kirkon koulukuntaisuutta.

Luterilainen kirkko Suomessa on aivan valtava yhteisö. Neljä miljoonaa jäsentä, 20 000 työntekijää ja satojatuhansia vapaaehtoisia. Massiivinen keskushallinto ja lähes 400 seurakuntaa maaseuduilla ja kaupungeissa. Lisäksi herätysliikkeitä, palvelujärjestöjä, koulutuskeskuksia ja jumalanpalvelusyhteisöitä.

Näin suureen yhteisöön syntyy aivan luonnostaan koulukuntia. Samanmieliset toimivat yhdessä samaan tapaan kuin puolueet yhteiskunnassa. Ja kun toimijoita on paljon, ryhmittymät ovat suuria.

Myös kirkon pitkä historia luo moni-ilmeisyyttä. Saamme vaikutteita kirkkosieltä, keskiajalta, reformaation vuosidalta ja valistuksen ajattelulta. Moderni kansainvälinen teologinen keskustelu heijastuu myös meille. Muilta kirkkokunnilta opitaan yhä enemmän yhtä ja toista.

Ei siis mikään ihme, että kirkollinen sananvaihto on välillä äänekästä ja näyttää riitaiselta. Sitä se ei kuitenkaan ole.

Kirkossa on jo kauan sitten totuttu kilpailevien näkemysten rinnakkaiseloon. Asetelmaa ei vakavissaan yritetäkään muuttaa, vaan sitä pidetään pikemminkin voimavarana. Hyvinkin eri tavalla ajattelevat löytävät kirkosta oman viiter ryhmänsä.

Mielikuvien kirkko ja kohtaamisen kirkko

Näyttää siltä, että on olemassa kaksi kirkkoa. Tiedotusvälineistä välittyvä mielikuvakirkko rakentuu sattumanvaraisen informaation pohjalta. Sivukorvalla kuullaan patkua piispan haastattelua telkkarissa tai somesta hoksataan epäkohtauutisen otsikko.

Näistä havainnoista syntyy mielikuva-kirkko eli uskomus siitä, minkälainen yhteisö kirkko on. Tätä kirkkoa ei ole olemassa missään muualla kuin koki-jansa mielessä. Silti se on todellinen, koska se vaikuttaa hänen käsitykseen-sä kirkosta.

Sitten on seurakunnan arjessa toteutuva hyvin toisenlainen kirkko. Se syntyy lihaa ja verta olevien ihmisten kohtaamisista. Vaihdetaan kuulumisia, pidetään hartaus tai harrastetaan jotakin. Ollaan yhdessä ja ehkä nauretaan.

Uutisista tuttua vääntöä ja valitustakin löytyy, jos hakemalla hakee. Mutta se ei tule ensimmäisenä vastaan eikä jää jälkimauksi suuhun.

Seurakuntaelämän näkökulmasta uutisvirran mielikuvakirkko näyttää perin vieraalta otukselta. Sitä kun ei kohtaa juuri missään. Tiedotusvälineet tarjoilevat vain yksipuolisen valikoiman kirkollisia tapahtumia. Kristillisen liikkeen todellisuus on paljon moni-ilmeisempi, rikkaampi ja raikkaampi.

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Matias Toivo Jamiel Ikonen, Matilda Helmi Juulia Ikonen, Otso Pyry Elmeri Niemelä, Helmi Maria Erica Heiskanen, Saara Elisabet Kekkonen, Saara Alina Al-Akidi

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Jouko Henrik Hämäläinen ja Jenni Emilia Koskimäki

KUOLLEET

Matti Ilmari Ukkonen 87, Raija Marjatta Nuutinen 74, Aarne Olavi Huikuri 85, Helmer Juhani Rätty 84, Maire Kyllikki Voutilainen 92, Leena Inkeri Poutiainen 81, Kauko Ilmari Ståhlberg 80, Toini Terttu Haikonen 86, Toini Annikki Rautiainen 95, Anja Tuulikki Räsänen 83, Kerttu Helena Lyytikäinen 94, Bertta Annikki Pirskanen 89, Kaija Marjatta Leskinen 85, Tapio Pirskanen 84, Matti Veikko Kempainen 81, Raija Liisa Soukkanen 82

ALAVA

KASTETUT

Nooa Eliel Kalevi Pesonen, Venla Sofia Ollikainen, Edvin Kustaa Ojala, Alvar Einari Miettinen, Aleksis Veikko Ilmari Kouvalainen, Max Wilhelm Olavi Wetzell, Saga Peppiina Vikki, Iisa Helmi Elisabet Asikainen

KUOLLEET

Rakel Elisabet Salminen 92, Matti Juhani Savolainen 73, Matti Juhani Ilmari Terästö 73, Allan Tapio Pulkkinen 62, Hilikka Eliisa Puustinen 94, Veera Miskala 87, Paavo Ilmari Launonen 72

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Riina Hilla Maria Kinnunen, Tuusniemi; Isla Alina Ahonen, Nilsjä; Kasperi Wilho Augusti Kumpulainen, Vehmersalmi.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Juho Heikki Karvonen ja Anja Saara Tellervo Törrönen, Tuusniemi; Marko Olavi Räsänen Ja Jenni Annikki Paasikivi Tuusniemi; Kalle-Paavo Jannenpoika Kasurinen Ja Mari Eveliina Torvinen Juankoski; Kim Rauli Kristian Hjerpe ja Jaana Maarit Toropainen, Tuusniemi.

KUOLLEET

Aino Kaarina Mikkonen 90, Nilsjä; Jyrki Kalervo Huhtinen 75, Tuusniemi; Hilma Katri Räsänen 90, Tuusniemi; Pentti Juhani Mönkkönen 76, Vehmersalmi; Matti Ilmari Hyvönen 84, Muuruvesi; Marja Liisa Annikki Pirinen 69, Nilsjä; Esko Tapio Räsänen 77, Nilsjä; Tuulikki Keränen 91, Tuusniemi; Liisa Korhonen 90, Nilsjä; Annariikka Aspholm 42, Tuusniemi; Marja Helena Lönnmark 68, Juankoski; Toini Voutilainen 95, Juankoski; Matti Eelis Keinänen 83, Nilsjä; Salme Eila Anneli Julkunen 88, Juankoski; Raili Orvokki Lyytinen 80, Vehmersalmi; Armas Paakkinen 76, Nilsjä; Seppo Olavi Vartiainen 74, Tuusniemi; Eeva Liisa Keinänen 90, Juankoski; Viljo Petter Pentikäinen 70, Nilsjä; Teuvo Jalmari Tuomainen 85, Nilsjä; Miuri Ellen Räsänen 83, Kaavi; Iida Maria Karhunen 97, Juankoski; Irja Esteri Lukkarinen 83, Nilsjä.

KALLAVESI

KASTETUT

Eeli Matti Juhani Koikkalainen, Daniel Kaapo Anton Oinonen, Maisa Minna Matilda Liukkonen, Hilla Usva Aliisa Sivonen, Senja Kerttu Mielonen, Rasmus Mikael Blohin, Reino Ilmari Rissanen, Joel Mikael Kristian Näkki, Elias Jasu Daniel Rissanen, Selma Rauha Aliisa Ruponen, Ville Veikka Aleksä Hätinen, Leo Benjamin Mönkkönen, Venla Sofia Helen Kähkönen, Meea Iida Olivia Laiho, Pihla Aurelia Piispanen, Kerttu Inkeri Ikävalko, Kasmir Aaretti Muli, Iitu Ulla Irene Rissanen, Veini Toivo Ilmari Nieminen, Dylan Emil Tirkkonen Hernández, Sara Aino Maria Kortelainen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Pasi Petteri Ruotsalainen ja Pauliina Elisabeth Kulo

KUOLLEET

Pentti Uolevi Karttunen 79, Liisa Annikki Kervinen 85, Pasi Kristian Karjalainen 47, Jukka Tapani Karjalainen 39, Kerttu Tuomainen 95, Anja Esteri Karo 89, Heikki Rautia Pasanen 90, Olavi Vainikainen 73, Seppo Sakari Niiranen 63, Sirkka Maija Hämäläinen 85, Ilmi Aleksandra Ahola 93, Sinikka Marjatta Vanttinen 64, Kauko Ilmari Möykkynen 81, Pirkko Margareta Laitinen 90, Aune Marita Oksman 61, Pekka Juhani Arnell 55, Tyyne Maria Niskanen 87, Aarne Johannes Lapveteläinen 88

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Pyry Joona Juhani Holopainen, Kerttu Emilia Pekkarinen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Jani Aleksä Ronkainen ja Petra Kristiina Hätinen

KUOLLEET

Leena Katriina Pirskanen 54, Eila Pura 91, Elina Keinänen 93, Esko Tapani Heikkinen 72

PUIJO

KASTETUT

Sofiina Helmi Aurora Väisänen, Miska Eemil Aukusti Virkkunen, Lilja Kaisla Annikki Kapanen, Jooa Markus Sakari Paukkonen, Elsa Aune Aurora Ritvanen, Jiri Arto Juhani Mahosenaho, Kalle Alvar Lampela

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Johannes Hermann Leskinen ja Iita Inka Inari Jääskeläinen

KUOLLEET

Kaija Johanna Saarenheimo 97, Pertti Tapio Kähkönen 78, Sami Markus Huttunen 27, Jouni Petteri Niiranen 51, Osmo Uolevi Rissanen 80, Rauno Juhani Virkamäki 85, Kaino Lötjönen 97, Erkki Johannes Mönkkönen 81

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Eemil Olavi Pitkänen, Isabella Elvi Linnea Issukka, Matte Kristian Kaarivaara, Kaarlo Otto Augusti Leutonen, Viola Aurora Rantala, Aaron Viljami Pitkälä, Evi Irene Orvokki Turunen, Nella Krista Karoliina Kunranta, Elja Joonatan Haaranieniemi, Meisam Hosseini

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Marko Petro Ensio Ikäheimo ja Ritva Liisi Johanna Silvennoinen, Juho Heikki Karvonen ja Anja Saara Tellervo Törrönen, Jarno Toni Juhani Ruokamo ja Kristiina Hannele Heiskanen Pauli Mikael Riihimäki ja Sanna Kaisa Kraft, Marjo Kristiina Pääkkönen ja Janne Ensio Tirronen

KUOLLEET

Eero Aadolf Rimpiläinen 91, Erkki Juhani Ruotsalainen 66, Mikko Samuel Valtonen 50, Taito Jalmari Partanen 85, Tuula Lahja Johanna Laukkanen 64

Twaarna

”KUKA ON #LÄHIMMÄINEN?”, kysytään Jeesukselta. Vertauksesta hän on samarialainen, mutta entä tänään?

Hän on raitiovaunussa nuokkuva juoppo, kadulla huuteleva narkkari, rajan ylittävä pakolainen, lastasi kiusaava nuori, hankala sukulainen – sinä & minä.

MARI MATTSSON 15.9.

SANALLISTA

Mikkelinpäivä

Yöllä Jaakob näki unessa portaat, jotka ulottuivat maasta taivaaseen, ja Jumalan enkelit kulkivat niitä ylös ja alas. Sitten hän näki, että Herra seisoi hänen vieressään ja sanoi: ”Minä olen Herra, isäsi Abrahamin Jumala ja lisäkin Jumala. Tämän maan, jolla sinä makaat, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi... [] Sinun ja sinun jälkeläistesi saama siunaus tulee siunaukseksi kaikille maailman kansoille.”

Moos. 28: 10-17

Tikapuita pitkin taivaaseen

TUTUSSA LASTENLORUSSA rallatellaan: ”ABC, kissa kävelee, tikapuita pitkin taivaaseen.” En tiedä, mistä tämä loru on saanut alkunsa, mutta yksi alkujuuri sille voisi olla Mikkelinpäivän kertomus Jaakobin unesta, jossa enkelit kulkevat portaita ylös ja alas taivaaseen.

Portaat ja tikapuut ovat toki eri asioita. Tikapuita pitkin taivaaseen kulkemisen ajatus voisi kuitenkin palautua puhdasoppisuuden ajan teologiassa kehiteltyyn ajatukseen armonjärjestyksestä, jossa Jumalan ajateltiin ensin herättelevän sielua syntiensä tuntemiseen ja armon ikävään, sitten vanhurskauttavan syntisen ja tämän jälkeen pyhittävän sielua jokapäiväisessä parannuksen teossa.

Kansan suussa opetus armonjärjestyksestä vääntyi leikkisästi ”armonrappusiksi”, joita pitkin taivaaseen oli määrä kulkea askelma kerrallaan. Lastenlorun aloittavat aakkoset liittyvät samaan mielenmaisemaan: kirkon kansanopetuksen päämääränä oli, että jokainen voisi katekismustaan tavaamalla vakuuttua autuutensa perusteista. Ensin oli opittava aakkoset, sitten noustava tikapuita taivaaseen.

Opetus armonjärjestyksestä on hieno yritys sanoittaa uskon ydinasioiden välisiä suhteita loogisesti. Se ei suoraan pohjaudu mihinkään tiettyyn Raamatun kohtaan, mutta toisinaan näkee Jaakobin unta tulkittavan sen valossa.

Tosin Jaakobin unessa Jumala on se, joka toimii, ja ihmiselle jää taivaaseen kiipeilijän sijaan passiivisen vastaanottajan rooli.

Jeesus taas kääntää armonraput ylösalaisin: aakkosia taitamattomat lapset eivät olekaan alimmalla askelmalla vaan kaikkein korkeimmalla!

OLLI VIITANIEMI
Tuomiokirkkoseurakunta, rovastikuntapastori

**HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA**

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniittitie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset
ja kiviä enstisöinnit

**KAIKKEA KIVAA
KOTIIN**

WWW.KEITTITUNING.FI

PUIJON KIVI

**HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT**

PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. 017 282 9000
puijonkivi@puijonkivi.fi
www.puijonkivi.fi

• **Matot**
• **Vuodevaatteet** • ym.

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
pyykkisatama.fi

**HAUTAKIVET
LISÄKAIVERUKSET**
sekä kaikki kivialan palvelut

KIVILÄHDE
KAAVIN KIVI
• 1989 •

KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimma ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

Tietokoneapu
puhelimet & tabletit
**Kotitalous-
vähennys**

www.orden.fi
040 5844 045

Linjurin Kukka
Puijonkatu 45, p. 046 921 4720,
JOKA PÄIVÄ 8-18
verkkokauppa avoinna 24/7
linjurinkukka.com
info@linjurinkukka.fi

Lounaskahvila ja pitopalvelu
keskellä Siilinjärveä

SiilinSapuska.com
Kasurilantie 13 Siilinjärvi
017 - 266 2303

Muistotilaisuudet
Vanhusten ateriapalvelut

Hautaustoimisto
LÄNSIVUORI

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531
www.lansivuori.fi

Hautakivinäyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

**KIVI
PAJA** *Kiven
Kauneutta
Kunnioittaen*

- Lisänimen kaiverrustyöt
- Hautakivet ja entisöintityöt
- Pronssituotteet, Kivilyhdyt
- Paikallista palvelua

Kivipaja Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1, Kuopio
myynti@kivipajasarik.fi
www.kivipajasarik.fi
puh. 050 575 0004

**Mainosmyynti
Eine Kotamaa**
050 315 5849
eine.kotamaa@slpmedia.fi

Seuraava julkaisupäivä 30.10.,
varaukset 21.10. mennessä.

KUSTANNUS

**Sinulle
surun aikana**

*Kuolema ja suru ovat tulleet lähellesi.
On kuljettava läpi pimeään, jotta voi nähdä valon.
Jos tahdot jakaa kysymyksiäsi, ajatuksiasi,
ehkä itkuasi toisten kanssa,
olet tervetullut sururyhmään.*

Sururyhmä eläkeläisille

Torstaisin 7.11., 14.11., 21.11., 28.11., 5.12. ja 12.12. klo 14.00–15.30
Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B 4. kerros, sohvuhuone
Ohjaajat: Diakoniatyöntekijä/lähetysseurasta Pia Sahi Sousa
ja rovasti Pekka Nieminen
Ilmoittautumiset viimeistään: 6.10.
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
tai arkisin klo 9–15 Puijon seurakunnan toimistoon
040 4848 410
Lisätietoja diakoniatyöntekijä/lähetysseurasta Pia Sahi Sousa
040 4848 439, pia.sahi-sousa@evl.fi

Sururyhmä työikäisille

Ti 5.11., ke 13.11., ti 19.11., ti 26.11. ja ti 3.12. ja ti 10.12. klo 17.30–19.00
Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22A
Ohjaajat pastori Olli Viitaniemi ja diakonissa Pirjo Litmanen
Ilmoittautumiset viimeistään: 18.10.
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
tai Pirjo Litmanen 040 4848 282, pirjo.litmanen@evl.fi

Sururyhmä lapsille keuhkälä 2020

Keskiviikkoisin 11.3., 18.3., 25.3., 1.4., 8.4. ja 15.4. klo 17–19
Poukaman leirikeskus, Poukamantie 105
Ohjaajat Diakoniatyöntekijät Maarit Kirkinen ja
Riitta Murtorinne
Ilmoittautumiset www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
tai ryhmän ohjaajille maarit.kirkinen@evl.fi, 040 4848 369 tai
Riitta Murtorinne, riitta.murtorinne@evl.fi, 040 4848 437

www.kuopionseurakunnat.fi

**KUOPIO EV.LUT.
SEURAKUNNAT**

Toivo tarvitsee tukemista säilyäkseen

Toivon ylläpitäminen on tärkeää potilastyössä, mutta miten käy toivon ilmastoahdistuksessa?

Toivon olemassaolon voi tuntea, mutta sitä ei voi sitoa määritelmiin eikä se herää vakuuttele-malla. Se välittyy sanojen ja rivien välistä sen tunnelman kautta, joka syntyy puhekumppanin tavasta puhua.

Psykiatrian emeritusprofessori **Johannes Lehtonen** puhui Kuopion sairaalasielunhoidon 60-vuotisseminaarissa toivosta.

Toivo välittyy arkisessa vuorovaikutuksessa. Siksi digitaalinen viestintä on ongelmallista terveydenhuollolle. Potilas voi jäädä totaalisen yksin.

”Toivon kokemukseen sisältyy tietoisuus siitä, etteivät toiveet välttämättä toteudu.”

Toivo siis tarvitsee aikaa, sillä se katsoo aina eteenpäin. Siihen sisältyy kokemus tulevaisuuden epävarmuudesta.

”Toivossa on mielekkyyttä vain sen vastakohdan kautta eli pettymyksen todellisesta mahdollisuudesta.”

Toisaalta pettymys voi olla lamaannuttavan musertavaa ja johtaa epätoivoon.

Vaihtoehto epätoivon umpikujalle

Toivo merkitsee ihmiselle vaihtoehtoja. Epätoivo on sen sijaan umpikuja; toivo ei ole vielä kokonaan kadonnut mutta sen kokee saavuttamattomaksi.

Sairastuneelle toivon säilyttäminen on ratkaisevaa, sillä sairaus kaventaa mielen liikkuvuutta. Mieli suojaa itseään käpertymällä sisänpäin sairauden uhalta ja vaaroilta. Toivo vaikuttaa juuri päinvastoin: se laajentaa mieltä sekä avaa ovia suojakoloista ja sairauden kehästä takaisin elämän todellisuuteen.

Lehtosen mukaan sairas-tunut tarvitsee tukea kohtamaan ahdistavat kysymykset ja sairautteen liittyvät kuvitelmat ja ennusteet. Toivon tukemisella ei ole todellisuuspohjaa, ellei käsitellä sitä, mitä on sairastumisen jälkeen odotettavissa.

”Mielen eheyden säilyttäminen voi olla tärkeämpää kuin vaarallisten ajatusten välttäminen ja faktoissa pitäytyminen.”

Tärkeää on tukea ihmises-sä rakenteellisesti olevaa toivon ydintä.

Toivon ydin on nimittäin Lehtosen mukaan orgaanista alkuperää, se on osa kaiken elollisen eloonjäämispyrkimystä. Siihen saa kosketuksen jo vastasyntynyt, joka saa huolenpidon, suojan ja ravinnon kautta kokemuksen hyvästä, mutta hetkittäin myös vaillejäämisestä eli pahasta. Huolenpito poistaa pahan ja antaa kokemuksen hyvästä: näin hyvän ja pahan kokemusten vuorottelusta syntyy hyvin syvällä mielessä kestävä toivo.

Toivottomuus altistaa tappiolle

Vakavissa sairauksissa toivon puuttuminen saattaa uhata terveyden palautumista silloinkin, kun paranemiselle olisi fysiologisia edellytyksiä.

Lehtosen mukaan on paljon tutkimusnäyttöä siitä, että toivottomuus altistaa tappiolle taistelussa sairautta vastaan.

Masennus syö uskoa tulevaisuuteen ja heikentää toivon tunnetta. Se värjää toivon epätoivon sävyillä.

Lehtosen mukaan kuitenkin epätoivo on yhtä tärkeä kokemus kuin toivokin; se on toivon kääntöpuoli eli toivoa on niin kauan kuin on epätoivoakin. Epätoivo on vaarallista silloin, kun sitä ei enää jakseta kokea. Silloin jäljellä on vain tyhjyys, mykkyys, tunteeton ja esineellinen elämä.

Ensin kipu, sitten paraneminen

Sama toivon ylläpitämisen mekanismi pätee myös ilmastoahdistukseen. Ilmastonmuutos uhkaa ihmisen olemassaoloa, ja uhka osuu ihmisen mielessä hyvin syvällä olevaan perusluot-tamukseen.

Lehtosen mielestä ilmas-tonmuutos on saattanut ihmisen samantaiseen uhan ja riippuvaisuuden tilaan kuin pienen vauvan, jolle hoivan puute on elämän edellytysten uhka. Vauvahan on täysin riippuvainen hoivaajastaan.

”Sen hyväksyminen, että olemme riippuvaisia elinympäristöstämme, on hyvin vaikeaa aikuiselle. Ehkä se on myös syy siihen, että ilmastonmuutokseen on kyetty reagoimaan niin hitaasti.”

Lehtosen mukaan ainoa tie kohti rakentavaa sopeutumista on ilmastoahdistuksen kohtaminen. Ahdistavien pelkojen realistinen tunnistaminen on koko yhteisön asia. Siinä on toivon heräämisen paradoksi: todellinen toivo muutoksesta voi syntyä vasta sitten, kun uhan todellisuuden pystyy jakamaan muiden kanssa.

KAIIJA VUORIO

KIRJALLISTA

Ville Jalovaara: *Myrskyä ja mystiikkaa. Suomen tasavallan presidentit ja kirkko.* Kirjapaja. 2018. 282 s.

Jumalan siunausta

Suomessa tasavallan presidentti on kirkon ylin johtaja ja myös piispan nimitys kuului vuosisatoja ensin kuninkaalle ja sitten presidentille aina vuoteen 2000 saakka. Kirkkohistorian professori **Kauko Pirisen** mukaan valtionpäämiehelle annetun piispannimitysoikeuden taustalla oli poliittinen motiivi: vanhan valtiokirkko-oikeuden mukaan kuninkaan tuli varmistaa, että piispaehdokas kävi valtiolle. Kirjan mukaan monet presidenteistämme ovat kuitenkin halunneet erottaa uskonnon ja politiikan toisistaan. Valtiojohtajistamme **Kyösti Kallio** ja **Martti Ahtisaari** ovat olleet avoimimmin uskonnollisia.

Toisinaan myös kirkonmiehet ovat heittäytyneet väärämieliseksi, sillä

vuonna 1900 Kuopion tuomiorovasti **Johannes Schwarzenbergin** tie Kuopioon piispanistuimelle katkesi yhteen vallanpitäjien näkökulmasta harkitsemattomaksi koettuun lehtikirjoitukseen. Vuoden 1919 hallitusmuotoon ehdotettiin, että presidentin tulisi tunnustaa evankelista uskontoa, mutta ehdotusta ei hyväksytty. Ja jo ensimmäinen presidenteistämme, **K.J. Ståhlberg**, oli kannattamassa uskonnonvapauslakia vaikka muutoin olikin poliittisesti varovainen. Pelko presidentin pakanuudesta on ollut aiheeton, sillä vain **Tarja Halonen** ei kuulunut presidenttiaikanaan kirkkoon, mutta liittyi siihen myöhemmin.

TERHI LAITINEN

Paratiisia vai helvettiä?

Helena Ruuska: *Hugo Simberg. Pirut ja enkelit.* WSOY. 2018. 432 s.

Tampereen kansallisromanttistyylinen tuomiokirkko on niitä harvoja suomalaisia herranhuoneita, jonka seiniä korostavat taideteokset. Alastomat pojat seinillä ja käärme katos-herättävät kaupunkilaisissa polemiikkia usean vuoden ajan, mutta onneksi **Hugo Simberg** sai teoksensa läpi, sillä 2000-luvun katsojalle ne edustavat aivan toisenlaista symboliikkaa. Uskonnollisessa kuvastossa tärkeät pirut ja enkelit olivat myös Hugo Simbergin sydäntä lähellä.

Kuopioon ja Savoan Simbergillä ei ollut suoria siteitä, mutta monet **Minna Canthin** ystävästä olivat Hugonkin ystäviä: tärkeimpänä Simbergiä yksityisopettanut **Axel Gallen-Kallela**, jonka kanssa Minna harjoitti salongissaan spiritismiä. Samoja intressejä oli **Pekka Halosella**. Minnan lähipiiriin kuulu-

neet Kanttilassa nähdyt vieraat **Juhani Aho** ja **Eero Järnefelt** mainitaan Hugo Simberg -elämäkerrassa usein. Ja Minnaa ja Hugoa yhdisti myös **Kaarlo Vuori**, Canthin tunnettu muotokuvamaalari. Niinikään kuopilaissyntyinen **Ellen Thesleff** kuului Hugon läheiseen tuttavapiiriin ja he osallistuivat yhteisiin näyttelyihin.

Eeva Joenpellon ja **Marja-Liisa Vartion** elämien ylöspanijana tunnettu **Helena Ruuska** on vaihtanut kirjailijaa taidemaalariksi ja valinnut kohteekseen miehen. Äidinkielenopettajan kieli on elävää ja hauskaakin. Nykyihmisen näkökulmasta inhimillisesti katsoen liian aikaisin poismenneen taiteilijan kohtaloon on lukijan helppo eläytyä.

TERHI LAITINEN

Esko Konttinen in memoriam

Rovasti **Esko Juhani Konttinen** syntyi 18.8.1945 Heinävedellä ja kuoli 27.8.2019 Kuopiossa levollisesti nukkuessaan. Hänet vihittiin papiksi Helsingissä 1989 ja samana vuonna hän siirtyi Kuopioon. Hän työskenteli nuorisopappina Puijon seurakunnassa 1989-93. Vuodesta 1994 lähtien hän toimi Kallaveden seurakunnan kappalaisena ja vuodesta 2005 lähtien Kallaveden seurakunnan kirkkoherrana eläkkeelle siirtymiseensä saakka. Rovastin arvon hän sai vuonna 2003.

Konttisen aikana Kallaveden seurakunta kasvoi sekä Saaris-
tokaupungin rakentamisen että Karttulan seurakuntaliitoksen myötä, mikä toi seurakunnalle monia haasteita. Kuopion Katulähetys ry:n puheenjohtajana Konttinen toimi 1995-2004 ja Tohtori Matthias Ingmanin säätiön hallituksen puheenjohtajana kirkkoherran virka-kautensa ajan.

Aiemmalta koulutukseltaan Konttinen oli kirkon nuoriso-

työnohjaaja. Siinä tehtäväs-
sä hän työskenteli Laukaan seurakunnassa 1973 ja sen jälkeen Suomen Raamattuo-
pistossa nuorisotyön vastaava-
na opettajana 1973-89. Hänellä oli myös uskonnon ja psykolo-
gian aineenopettajan pätevyys.
Konttinen oli musikaalinen. Hän opiskeli laulua ja opetteli soittamaan kitaran lisäksi muita soittimia. "Vain viulu on vielä kokeilematta", hän totesi taan-

noin. Eläkevuosinaan hän lauloi Karttulan kirkkokuorossa. Rakas vapaa-ajan harrastus oli luon-
nossa samoilu ja erityisesti kalas-
tus, joka oli tuttua lapsuudes-
ta kotikylältä Vihtarista kauniilta Kermajärveltä. Pedagogina hän kertoi mielellään tarinoita sekä perhepiirissä että työssä. Vuon-
na 1989 ilmestyi hänen kirjoitta-
mansa "Antti-vaarin aarre".

Esko Konttisen julistuksen ytimessä oli Jumalan armo, joka Kristuksessa on tullut ihmisten osaksi. Hänet tunnettiin uskollisena ja nöyränä sananpalvelijana sekä ahkerana ja kuuntelevana pappina, joka suhtautui ihmisiin ystävällisesti ja tasapuolisesti. Seurakuntaa ja työyhteisöä hän johti rakkauden hengessä, lempeästi ja kannustavasti. Esko Konttista jäivät kaipaamaan puoliso **Marja-Leena**, lapset puolisoineen ja lastenlapset.

JAANA MARJANEN
lääninrovasti

BONGAA KIRKKO

Tunnistatko, mistä kirkosta Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien alueelta löytyy tämä yksityiskohta? Osallistu keskusteluun Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien facebook-sivuilla. www.facebook.com/kuopionseurakunnat www.facebook.com/siilinjarvenseurakunta

LUOTTAMUSHENKILÖ

Perimmäisten taloudellisten kysymysten äärellä

OLEMME SAANEET elää Kuopion seurakunnissamme viime vuosiin saakka taloudellisesti hyviä aikoja. Nyt verotulojen väheneminen pakottaa tekemään kauaskantoisia ratkaisuja niin toiminnassa kuin rakenteissa. Olemme uuden edessä.

Meille luottamushenkilöille ja viranhaltijoille tarjottiin laajan selvityksen perusteella jo kahdeksan vuotta sitten tietoa siitä, miten voisimme seurakuntaa yhdistämällä säästää toimintakuluissa. Silloin aika ei ollut vielä kypsä tähän muutokseen, mutta viimeaikainen talouden kehitys pakottaa palaamaan nyt asiaan.

Seurakuntayhtymän kiinteistöjen - kirkkojen ja seurakunnan kokoontumistilojen - peruskorjaustarve on huomattavasti suurempi kuin mihin yhtymällä on varaa. Päätöksenteossa joudumme painimaan sen kanssa, mihin rahat riittävät, mistä luovumme toiminnassa ja mitkä kiinteistöt ovat välttämättömät.

Katso kauas - näe lähelle. Katseen tulee olla riittävän kaukana tulevaisuudessa. Mikä on seurakunnan ja kirkon rooli tulevaisuudessa, millaisia tiloja silloin tarvitaan? Mielestäni kaupunkialue tulee nähdä yhtenä kokonaisuutena ja hakea ratkaisuja toiminnan järjestämiseksi eri kaupunginosissa tältä kannalta. Vapaaehtois-
ten seurakuntalaisten voimin saadaan toimintaan paikallisuutta, niin kuin jo nyt maalaisseurakunnissa toimitaan.

Riittävän kauas näkeminen on tietysti vaikeaa. Sitä se on ollut menneisyydessäkin. Esimerkiksi kelpaa vaikka Tuomiokirkkoseurakunnan kokoontumistilojen rakentaminen kauas kirkosta Suokadun varteen. Tätä olen pohtinut, kun nyt olemme esittämässä uusia tiloja rakennettavaksi kirkon tontille.

Meille Tuomiokirkon käyttäjille on tärkeää saada kokoontumistilat viimeinkin kirkon yhteyteen. Näemme, että juuri krypta on kauaskantoisin ratkaisu. Se on kulttuurihistoriallinen teko. Ikiaikainen tuomiokirkko ansaitsee kupeelleen tilan, johon on niin seurakuntalaisten kuin turistienkin helppo tulla.

TIMO HARTIKAINEN

MAIJA TASKINEN
Kirkkovaltuuston,
kirkkoneuvoston ja
Tuomiokirkkoseurakunnan
srkneuvoston jäsen

”PAHUUS on poissaolevaa hyvyyttä samoin kuin pimeys on puuttuvaa valoa, sanoo Helsingin Sanomien entinen päätoimittaja Reetta Meriläinen.

SYRJÄSEUDUN TYTTÖ

ihmisarvoa etsimässä

Kuva tulvii valoa ja iloa. Rintamamiestalon portailla istuu äiti, isä ja kolme tytärtä. On kesä ja pyhäaamu. Vuosi on 1953, paikka Polvijärven kirkonkylä.

Reetta Meriläinen, Helsingin Sanomien entinen päätoimittaja, ei ollut milloinkaan ajatellut kirjoittavansa omaehtoista muisteluteosta saati omaelämäkertaa. Kustantajan innostamana hän päätti kuitenkin kokeilla.

”Alku oli hankala. Olin aina vierastanut minä-journalismia, ja nyt minun piti keskittyä tekstissä itseeni”, Meriläinen muistelee.

Sen sijaan kirjan kirjoittaminen tekni- senä suorituksena tuntui luontevalta. Olihan hän vielä eläkkeellä ollessaankin kirjoittanut säännöllisesti muun muassa kolumneja Helsingin Sanomiin. Asiaa mietittyään Meriläinen huomasi, että ehkä hänen tarinansa olisi sittenkin kertomisen arvoinen. Syntyi kirja siitä, millainen on pohjoiskarjalaisen tytön tie Polvijärven vaatimattomista oloista maan pääkaupunkiin ja valtakunnan ykköslehden päätoimittajaksi.

”Huomasin, että tässä on hirveän paljon sukupolvitarinan aineksia. Päätin sitoa oman tarinani arkielämän historialliseen viitekehykseen. Esitin ideani kustantajalle, ja siitä se sitten lähti.”

Hienot ja tavalliset ihmiset

Tytön tie kulki idästä etelään, maalta suureen kaupunkiin. Tyttö sai pian huomata, ettei todellisuus vastannut hänen ennako-odotuksiaan. Hän

oli kuvitellut kaupunkielämän olevan hienostuneempaa kuin mitä se todellisuudessa oli.

”Hienoina pitämäni ihmiset vaikuttivat aika tavallisilta ihmisiltä. Minulla oli myös odotuksia sivistystasosta. Tietynlainen huomaavaisuus ja kunnioitus sekä yhteiskunnan alimmilla portailla elävien ihmisten ihmisarvon tunnustaminen näytti puuttuvan.”

Meriläinen asettui asumaan perheineen Helsinkiin. Pohjois-Karjala jäi vierailupaikaksi, jonne oli kiva mennä sukulaisia tapaamaan. Vuonna 2008 inhimillisyyttä kaipaava, jo aikuiseksi naiseksi varttunut tyttö meni mukaan Naisten Pankin toimintaan ohjausryhmän jäseneksi.

”Tykkäsin alusta saakka Naisten Pankin perusideasta eli siitä, että naiset tukevat toisia naisia maailman köyhimmässä maissa. Olin jo oppikouluajanani kiinnostunut kehitysmaiden hyväksi toimimisesta. Tämä istui siihenkin taustaan hirveän hyvin.”

Meriläisen mielestä myös Suomessa naisen asemassa on vielä korjattavaa, vaikkakaan ei siinä mittakaavassa, mitä maailmalla. Naisen euro on edelleen 80 senttiä. Myöskään kirkon piirissä tas-arvo ei aina toteudu.

”Toivon kirkon päättäjiltä rohkeutta ja ryhtiä siihen, ettei naispappien tarvitsisi miettiä sitä, haluaako joku työsken-

nellä hänen kanssaan siksi, että hän on nainen.”

Meriläinen myöntää, että naisten asema kirkossa on edennyt hitaasti parempaa kohti, mutta se ei ole vielä 2000-luvun tasolla. Vetoaminen Raamatun kirjoituksiin unohtaen samalla niiden asiayhteyden ja sen, että pyhä kirja on kirjoitettu vuosisatoja sitten, aiheuttaa Meriläisen mielestä lähinnä hallaa nyky-aikaisen kirkon toiminnalle.

”Esimerkiksi naispappeuden kieltäminen johtaa kirkon älyllisen potentiaalin menetykseen.”

Vähemmän kohuhakuisuutta

Joki, naapuritalot, pellot, ladot, metsät ja kirkontornit ovat sielunmaisemaa. Kirkontorneja piisasi, sillä keittiön ikkunoista näkyi sekä luterilaisen että ortodoksisen kirkon torni.

”Välillä olen kyseenalaistanut aika voimakkaastikin kirkon näkemyksiä, mutta olen aina pysynyt sen uskollisena jäsenenä. Olen kasvanut kirkkoon, ja minulle se on luonteva yhteisö.”

Meriläinen toteaa, että kirkko ei ole enää samanlaisessa asemassa ihmisten elämässä kuin mitä se oli esimerkiksi 1950-luvulla. Hänen kotiseurakunnassaan, Paavalin seurakunnassa, seurakunnan jäsenmäärä on jo alle puolet alueen asukkaista, samoin Kalliossa. Se pistää miettimään.

”Miten pieniksi seurakuntien jäsenmäärät voivat mennä, että kirkon legitimitetti on vielä voimassa? Millainen on kirkko, jonka oppeihin vain 30 % kansasta uskoo?”

Monesti, kun kirkon eropiikeistä puhutaan, mainitaan myös kansanedustaja **Päivi Räsänen**. Meriläinen ei kuitenkaan vieritä kaikkea vastuuta lausuntojen aiheuttamista kohuista Räsäselä itselleen, vaan kritisoi ennemminkin mediaa.

”Se, että Räsänen on television keskusteluohjelmissa, on niin sanottu harkittu rikos. Media kyllä tietää, mitä se tilaa.”

Meriläinen ehdottaa, että keskustelupaneelien kokoonpanoja muutettaisiin vähemmän kohuhakuisiksi. Silloin saatisiin kenties myös uusia näkökulmia eikä yhden ihmisen mielipiteiden vaikutus keskusteluissa paisuisi kohtuuttomiin mittasuhteisiin.

”Perimmäinen syy kirkon alenevaan jäsenmäärään on kuitenkin mielestäni ihmisten löyhä sidoks kirkkoon. Seurakunnat tekevät nytkin valtavasti töitä sen eteen, että ihmiset kävisivät kirkossa aktiivisemmin. Se on hyvä asia. Mutta kaiken sen keskellä Jumalaa ei saa unohtaa.”

MAIJU KORHONEN

Lainaukset ovat otteita Reetta Meriläisen kirjasta Tytön tie (Kirjapaja 2015)